

Social konsekvensanalys

Detaljplan för Karlskrona 4:74 m.fl.

Pottholmen etapp 2, del 1, Karlskrona kommun

Vad är en social konsekvensanalys?

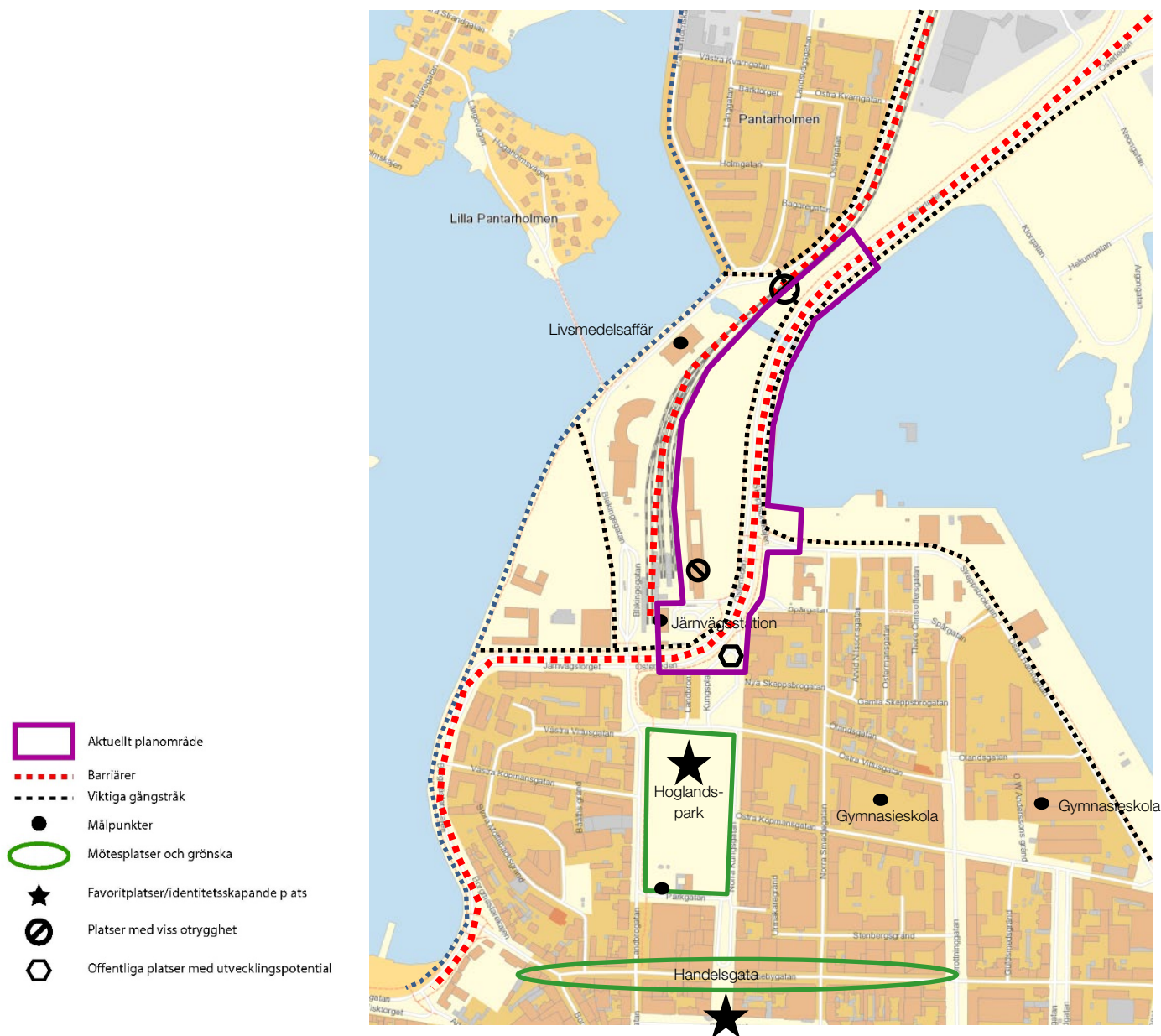
Enligt plan- och bygglagen ska planläggning av mark och vatten främja en samhällsutveckling där jämlika och socialt goda levnadsförhållanden tillvaratas. För att uppnå detta brukar man tala om en samexistens mellan de tre hållbarhetsaspekterna social-, ekonomisk- och ekologisk hållbarhet. Hållbarhetsperspektivet fick internationell spridning i samband med Brundtlandsrapporten 1987 och utgör idag en självklar utgångspunkt i ett flertal kommuner.

Hösten 2015 beslutade FN:s 193 medlemsländer om en ny plan för en hållbar utveckling – Agenda 2030. Utvecklingsagendan ersätter tidigare Agenda 21 och är mer ambitiös med fler mål som har starkare socioekonomisk koppling. Syftet med agendan är att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, att främja fred och rättvisa samt att lösa klimatkrisen. Genom 17 globala mål ska alla delar av världen bidra till en mer hållbar utveckling ur det ekonomiska, ekologiska samt sociala perspektivet. Ekonomin är medlet, miljön är våra resurser och människan är målet för den hållbara framtiden.

Karlskrona kommun bedriver sedan flera år tillbaka ett aktivt hållbarhetsarbete. 2017 fattade Karlskronas kommunfullmäktige beslut om att implementera FN:s nya utvecklingsagenda – Agenda 2030. Enheten för hållbar utveckling på Kommunledningsförvaltningen har ansvarat för arbetet med Agenda 2030 och Agenda 2030 ska implementeras i kommunens ordinarie styrprocess.

För att stärka frågor om social hållbarhet i den fysiska planeringen tar Karlskrona kommun fram sociala konsekvensanalyser i samtliga detaljplaner. Analysverktyget används för att identifiera socialt viktiga aspekter då människor i allmänhet lägger stort värde vid sin omgivning samt att omgivningen även påverkar livskvalitet och möjligheter.

Nuläge och behov

Pottholmen etapp 2, del 1, ligger i den norra delen av Karlskrona centrum. Planområdet sträcker sig från Pantarholmen i norr till gatan Järnvägstorget i söder. I väster avgränsas området av järnvägen, i öster av Hamnfjärden/Stadsmarinan samt kvarteret Fängelset och kvarteret Nauckhoff. Planområdet är ca 5,3 ha stort.

Pottholmen etapp 2 ligger i ett strategiskt läge vid entrén till centrala Karlskrona, nära vatten, Karlskrona centrum och med närhet till kommunikationer inom och utanför staden. Planområdet har även närhet till service, offentlig som kommersiell samt kollektivtrafik, buss och tåg.

Planområdet gränsar till Karlskrona central och en lagerbyggnad i anslutning till stationen. I övrigt består planområdet av en f.d. bangård samt Österleden med vägområden. Den f.d. bangården består idag av en grusad yta med lägre vegetation. Karlskrona central utgör den största målpunkten straxt utanför området. Platsen framför stationen utgörs av parkeringsytor för bil och buss.

Österleden är centrala Karlskronas huvudinfart med ca 27 000 fordon/dygn. Vägen utgör idag en stor barriär inom Pottholmen samt mellan Pottholmen och Trossö. Österleden är idag utformad som en motortrafikled, med två körfält i vardera riktning, som leder rakt in i centrala Karlskrona. Vägen har ett stort fokus på bilister och mindre fokus på gående och cyklister.

Inom planområdet finns separata gång- och cykelvägar på båda sidorna om Österleden. Gc-vägarna är smala och ligger i direkt anslutning till Österleden vilket inte gör det attraktivt att röra sig utmed vägen. Utmed Österleden finns det två signalreglerade övergångsställen i den södra delen av planområdet, ett i höjd med korningen Österleden/ Skeppsbrokajen samt ett mellan järnvägsstationen och Kungsplan.

I den norra delen av planområdet finns en gång- och cykeltunnel under järnvägsspåren. Denna tunnel kan upplevas som otrygg eftersom sikten in i tunneln är skymd då den ligger lägre än marknivån på båda sidorna om den. Tunneln mynnar även ut vid Österleden som är en högt trafikerad väg. Detta gör att miljön vid tunneln inte är särskilt inbjudande för oskyddade trafikanter och kan göra att färre väljer denna väg. Vid den mörka tiden på dygnet kan det således vara lite människor som passerar vilket bidrar till en känsla av otrygghet.

Inom området finns lite grönska. Inga områden för lek och rekreation finns. Planområdet har dock närhet till Hoglands park som utgör den närmaste grönytan. Planområdet ligger även nära vattnet vilket skapar rekreativa värden för promenader och rekreation. Havet är även identitetsskapande för området.

Karlskrona kommuns syfte med detaljplanen för Pottholmen etapp 2 att omgestalta Österleden till en stadsgata genom att vägen smalnas av och trädplanteras. Gång- och cykelvägarna utmed vägen breddas för att förbättra förutsättningarna för gående och cyklister. I norr tillkommer en ny gång- och cykeltunnel under hela Österleden. I anslutning till station föreslås ett stationstorg som skapar bättre kopplingar mellan stationen och staden. Stadsplanens huvudaxel, i norra Kungsgatan förlängning, vidareutvecklas till ett stråk som skapa ett värdigt avslut i en vattenspegel vid Skeppsbron. I norr tillkommer en skärgårdspark och en ny bro som tydligare markerar övergången mellan Pantarholmen och Pottholmen.

Analys

	Planområde 	Närområde 	Stad 	Kommun 	Risker/genomförandehinder
Platsen och relation till omlandet	<ul style="list-style-type: none"> Planområdet utgörs idag av Österleden och ruderatmark inom det f.d. bangårdsområdet norr om stationen. Området är platt och innehåller idag lite vegetation. Planområdet gränsar till Karlskrona central som utgör en värdefull kulturhistorisk byggnad. Centralstationen utgör en stor målpunkt. Utmed Österleden finns separata gång- och cykelvägar på gatans båda sidor. 	<ul style="list-style-type: none"> En utveckling av Pottholmen etapp 2 skapar en bättre koppling mellan Trossö och Hattholmen samt inom Pottholmen. En omgestaltning av Österleden minskar vägens barriär. Gång- och cykelvägen i norr skapar bättre koppling inom närområdet. Planområdet gränsar till värdefull kulturhistorisk bebyggelse utmed huvudaxeln. 	<ul style="list-style-type: none"> En utveckling av planområdet med en omgestaltning av Österleden skapar en bättre entré till världsarvsstaden Karlskrona. Planområdet ligger centralt på Trossö med närhet till offentlig- och kommersiell service samt kommunikationer. Den nya bron över Brohålan bidrar till att skapa en tydligare entré till staden. Men brons arkitektur finns möjlighet att skapa ett landmärke. 	<ul style="list-style-type: none"> En utveckling av planområdet med en omgestaltning av Österleden skapar en bättre entré till världsarvsstaden Karlskrona. 	

	<p>Norr om Brohålan finns en gång- och cykeltunnel under järnvägen. Två signalreglerade ljussignaler finns i den södra delen av planområdet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Österleden föreslås omgestaltas till en stadsboulevard för att minska den starka trafikprägeln för området till förmån för gång- och cykeltrafik och skapa en bättre entré till världsarvsstaden Karlskrona. • En utveckling av Pottholmen etapp 2 omfattar även en utveckling av flera offentliga platser så som ett stationstorg, huvudaxeln, inre hamnen och skärgårdsparken. • En ny gång- och cykeltunnel under hela Österleden föreslås norr om Brohålan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Över Kungsplan finns ett järnvägsspår som tidigare ledde från Karlskrona central till Örlogs-varvet, genom tunneln under Stortorget. Spåret är idag inte i bruk. 			
--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> I anslutning till Brohålan föreslås en ny något upphöjd bro som tydligare markerar övergången mellan öarna Pantarholmen och Trossö. 				
Trygghet	<ul style="list-style-type: none"> En omgestaltning av Österleden till en stadsboulevard skapar mer trafiksäkra miljöer för gående och cyklister med bl.a. bredare och mer attraktivare gc-vägar. Befintlig gc-tunnel norr om Brohålan föreslås vidareutvecklas så att den sträcker sig under hela Österleden vilket ger säkrare passager för gc-trafiken. De allmänna platserna inom området utvecklas med fokus på gående och cyklister och att unga som äldre ska 	<ul style="list-style-type: none"> Planområdet ligger i närheten av ett väl utbyggt gång- och cykelnät samt kollektivtrafik. Den förbättrade gång- och cykel-tunneln skapar bättre kopplingar för gående och cyklister mellan Pantarholmen, Pottholmen och Trossö. Omkringliggande gator är välbelysta. 	<ul style="list-style-type: none"> Den förbättrade gång- och cykeltunneln skapar bättre gång- och cykelmöjligheter för hela staden. En vidareutveckling av stationstorget och miljön kring stationen skapar en attraktivare kollektivtrafik. 		

	<p>känna sig trygga i området.</p> <ul style="list-style-type: none"> • En omgestaltning av platsen framför stationen samt ny bebyggelse i anslutning till stationen bidrar till att skapa mer liv och rörelse i området. 				
Tillgänglighet	<ul style="list-style-type: none"> • Pottholmen etapp 2 ligger i ett centralt läge i Karlskrona med tillgång till både offentlig och kommersiell service. • Inom planområdet finns Karlskrona central, området har även närhet till busstorget utmed Blekingegatan. • En vidareutveckling av stationstorget och miljön kring stationen skapar en attraktivare kollektivtrafik. • Planområdet är platt och lättillgängligt. 	<ul style="list-style-type: none"> • En utbyggnad av planområdet bidrar till en ökad tillgänglighet till närområdet i och med en förbättring och utveckling av gång- och cykelvägarna. • En utbyggnad och omgestaltning av flera allmänna platser bidrar till att skapa nya mötesplatser. De allmänna ytorna ska tillgängliggöras för funktionshinderade. 	<ul style="list-style-type: none"> • En utbyggnad av planområdet bidrar till en ökad tillgänglighet till staden i och med en förbättring och utveckling av gång- och cykelvägarna. • Området är lättillgängligt med kollektivtrafik så som buss och tåg. • En vidareutveckling av stationstorget och miljön kring stationen skapar en attraktivare kollektivtrafik. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • En utbyggnad och omgestaltning av de allmänna platserna bidrar till att skapa nya mötesplatser. De allmänna ytorna ska tillgängliggöras för funktionshindrade. 				
Barnperspektiv	<ul style="list-style-type: none"> • Detaljplanen berör de barn och som rör sig till och igenom området. Detta sker idag framförallt till stationen samt utmed gång- och cykelvägarna utmed Österleden. • Cykelvägarna utmed Österleden utgör en skolväg för barn på Trossö som går eller cyklar till Wämöskolan. • Förslaget tar ingen friyta i anspråk som används av barn idag. • Karlskrona central utgör den största målpunkten i närheten av planområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> • En utveckling av gång- och cykelvägar utmed Österleden skapar bättre kopplingar till närområden. • Utveckling av de allmänna platserna inom området skapar tryggare platser att vistas på och bidrar även till att skapa fler mötesplatser för bl.a. barn och unga vilket är positivt för närområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> • En utveckling av gång- och cykelvägar skapar bättre koppling inom staden. • Utveckling av de allmänna platserna inom området skapar tryggare platser att vistas på och bidrar även till att skapa fler mötesplatser för bl.a. barn och unga vilket är positivt för staden. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av de allmänna platserna inom området skapar tryggare platser att vistas på och bidrar även till att skapa fler mötesplatser för bl.a. barn och unga. 				
Jämlikhet och jämställdhet	<ul style="list-style-type: none"> • Området är lätt att nå både för gående, cyklister med buss, tåg eller bil. • En utveckling av området ska ske med ett fokus på gående och cyklister. 		<ul style="list-style-type: none"> • Planförslaget bidrar till ett utveckla området kring centralen för att skapa en mer attraktiv kollektivtrafik i staden. 		
Delaktighet och inflytande		<ul style="list-style-type: none"> • Detaljplanen berör Karlskronabor, besökare idag och i framtiden. 		<ul style="list-style-type: none"> • Kommuninvånare kommer att ges möjlighet att delta på samrådsmöten och delge synpunkter under planprocessen. 	
Hälsa och gröna miljöer	<ul style="list-style-type: none"> • Planområdet består till stora delar av det gamla bangårdsområdet samt av vägområden. Inom planområdet finns 	<ul style="list-style-type: none"> • Mer grönska inom planområdet bidrar till en grönare stad. • Alléplanteringarna utmed stadsboulevarden skapar 	<ul style="list-style-type: none"> • Trossö har relativt få gröna områden. • Alléplanteringarna utmed stadsboulevarden skapar en tydligare 		

	<p>idag lite vegetation och få naturvärden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den mest värdefulla vegetationen utgörs av ett större antal träd kring stationen. • Planförslaget omfattar nya trädplanteringar utmed Österleden och på de allmänna platserna. I den norra delen av planområdet föreslås mer grönska inom den så kallade skärgårdsparken. • Planområdet ligger i direkt anslutning till havet i öster vilket kan locka till rekreation och promenader. 	<p>en tydligare entré till centrala Karlskrona.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skärgårdsparken i norr med dess låga vegetation markerar övergången mellan Pantarholmen och Trossö på ett tydligare sätt samt bibehåller utblickarna över vattnet. Parken bidrar till att skapa en ny entré till staden. 	<p>entré till centrala Karlskrona.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mer grönska inom planområdet bidrar till en grönare stad. • Skärgårdsparken i norr med dess låga vegetation markerar övergången mellan Pantarholmen och Trossö på ett tydligare sätt samt bibehåller utblickarna över vattnet. Parken bidrar till att skapa en ny entré till staden. 		
--	--	--	--	--	--

Beskrivande analys

Platsen och relation till omlandet

Planområdet utgörs idag av Österleden och ruderatmark inom det f.d. bangårdsområdet norr om stationen. Området är platt och innehåller idag lite vegetation.

Planområdet ligger centralt på Trossö med närhet till offentlig och kommersiell service samt kommunikationer. Området gränsar till Karlskrona central. Karlskrona central utgör en värdefull kulturhistorisk byggnad. Centralstationen utgör en stor målpunkt inom planområdet.

Utmed Österleden finns separata gång- och cykelvägar på gatans båda sidor. Norr om Brohålan finns en gång- och cykeltunnel under järnvägen. Två signalreglerade ljussignaler finns i den södra delen av planområdet.

Österleden föreslås omgestaltas till en stadsboulevard för att minska den starka trafikprägel för området till förmån för gång- och cykeltrafik och skapa en bättre entré till världsarvsstaden Karlskrona. En omgestaltning av Österleden minskar vägens barriäreffekt.

En utveckling av Pottholmen etapp 2, del 1, omfattar även en utveckling av flera offentliga platser så som ett stationstorg, huvudaxeln, inre hamnen och skärgårdsparken.

En ny gång- och cykeltunnel under hela Österleden föreslås norr om Brohålan. Gång- och cykel-tunneln i norr skapar bättre koppling inom närområdet.

I anslutning till Brohålan föreslås en ny något upphöjd bro som tydligare markerar övergången mellan öarna Pantarholmen och Trossö. Känslan av att ankomma till en ö stärks dels genom att accentuera broöverfarten och dels genom att stärka den visuella kontakten med vattnet och upplevelsen av vattenrummen på var sida om.

En utveckling av planområdet med en omgestaltning av Österleden skapar bättre koppling mellan Trossö och Hattholmen samt inom Pottholmen samt en bättre entré till världsarvsstaden Karlskrona.

Trygghet

En ombyggnation av Österleden till en stadsboulevard skapar mer trafiksäkra miljöer för gående och cyklister med bl.a. bredare och mer attraktiva gc-vägar.

De allmänna platserna inom området föreslås utvecklas med fokus på gående och cyklister och att unga som äldre ska känna sig trygga i området. Planområdet ligger i närheten av ett väl utbyggt gång- och cykelnät samt kollektivtrafik. Omkringliggande gator är välbelysta.

Befintlig gång- och cykeltunnel norr om Brohålan föreslås vidareutvecklas så att den sträcker sig under hela Österleden vilket ger säkrare passager för gc-trafiken. Den förbättrade gång- och cykel-tunneln skapar bättre kopplingar för gående och cyklister mellan Pantarholmen, Pottholmen och Trossö.

En omgestaltning av platsen framför stationen samt ny bebyggelse i anslutning till stationen bidrar till att skapa mer liv och rörelse i området.

Tillgänglighet

Pottholmen etapp 2 ligger i ett centralt läge i Karlskrona med tillgång till både offentlig och kommersiell service. I planområdets närhet finns Karlskrona central, området har även närhet till busstorget utmed Blekingegatan.

En vidareutveckling av stationstorget och miljön kring stationen skapar en attraktivare kollektivtrafik. Planområdet är platt och lättillgängligt.

En utbyggnad och omgestaltning av de allmänna platserna bidrar till att skapa nya mötesplatser. De allmänna ytorna ska tillgängliggöras för funktionshindrade.

En utbyggnad av planområdet bidrar till en ökad tillgänglighet till närområdet i och med en förbättring och utveckling av gång- och cykelvägarna.

Barnperspektiv

Som barn betraktas alla människor under 18 år. Detaljplanen berör de barn och som rör sig till och igenom området. Detta sker idag framförallt till stationen samt utmed gång- och cykelvägarna utmed Österleden. Cykelvägarna utmed Österleden utgör en skolväg för barn på Trossö som går eller cyklar till Wämöskolan. Förslaget tar ingen friyta i anspråk som används av barn idag. Karlskrona central utgör den största målpunkten i närheten av planområdet.

En utveckling av gång- och cykelvägar utmed Österleden skapar bättre kopplingar till närområden och inom staden.

Utveckling av de allmänna platserna inom området skapar tryggare platser att vistas på och bidrar även till att skapa fler mötesplatser för bl.a. barn och unga.

Jämlikhet och jämställdhet

En planering med många olika gröna ytor samt säkra gång- och cykelvägar underlättar kopplingen mellan olika mötesplatser i området och vidare till Pantarholmen - Trossö är en viktig aspekt i att få en hållbar stadsdel. Det är även viktigt för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga oavsett ålder och för personer som av olika anledningar inte har tillgång till bil.

Planförslaget bidrar till ett utveckla området kring centralen för att skapa en mer attraktiv kollektivtrafik i staden.

Området är lätt att nå både för gående, cyklister med buss, tåg eller bil. En utveckling av området ska ske med ett fokus på gående och cyklister.

Delaktighet och inflytande

Detaljplanen berör Karlskronabor, besökare idag och i framtiden. Kommuninvånare kommer att ges möjlighet att delta på samrådsmöten och delge synpunkter under planprocessen.

Hälsa och gröna miljöer

Planområdet består till stora delar av det gamla bangårdsområdet samt av vägområden. Inom planområdet finns idag lite vegetation och få naturvärden. Den mest värdefulla vegetationen utgörs av ett större antal träd kring stationen.

Planförslaget omfattar nya trädplanteringar utmed Österleden och på de allmänna platserna. I den norra delen av planområdet föreslås mer grönska inom den så kallade skärgårdsparken. Planområdet ligger i direkt anslutning till havet i öster vilket kan locka till rekreation och promenader.

Mer grönska inom planområdet bidrar till en grönare stad. Alléplanteringarna utmed stadsboulevarden skapar en tydligare entré till centrala Karlskrona. Skärgårdsparken i norr med dess låga vegetation markerar övergången mellan Pantarholmen och Trossö på ett tydligare sätt samt bibehåller utblickarna över vattnet. Parken bidrar till att skapa en ny entré till staden.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Sandra Högberg
planarkitekt

Begreppsförklaringar

I den sociala konsekvensanalysen nämns ett antal begrepp så som platsen och platsen och relation till omlandet, trygghet, tillgänglighet, barnperspektiv, jämställdhet och jämlikhet, delaktighet och inflytande mm. Nedan följer en kort förklaring om begreppen och vad de innebär i Karlskrona kommuns sociala konsekvensanalys.

Platsen och relation till omlandet

Samhällets utformning ska så långt som möjligt ge förutsättningar för att uppnå likvärdiga förutsättningar för vardagslivet i kommunens olika delar. Den fysiska strukturen av staden skapar ramarna kring vad som är möjligt att genomföra i vardagslivet, vad som är tidsmässigt möjligt och som påverkar hur folk betar sig och var de rör sig.

Den blandade sammanhållna staden med många målpunkter på nära håll (affär, service, bostäder, arbetsplatser och rekreation) gör att människor rör sig utomhus under stora delar av dygnet vilket bidrar till aktiv transport (gång och cykel), hälsa och trygghet. Bostadsblandning kan ge en variation av olika människor med olika förutsättningar, vilket ökar möjligheten till förståelse för andra.

I den sociala konsekvensanalysen undersöks hur platsen används idag, hur rörelsemönster och mötesplatser ser ut. Finns några identitetsskapande aspekter (kulturhistoria, karaktär, aktiviteter, turism, nivåskillnader, etc) i området eller om det kan tillföras. Bidrar förslaget till grönska, hälsosamma och attraktiva platser? Vilka bostadstyper finns i området och bidrar planen till en blandning mellan bostadstyper och upplåtelseformer?

Trygghet

Upplevelsen av otrygghet varierar mellan personer och mellan grupper av personer. Kön är den mest avgörande faktorn när det gäller upplevelsen av otrygghet (kvinnor är mer otrygga än män) men även andra faktorer kan påverka såsom ålder, funktionsnedsättningar, socioekonomiska förutsättningar eller var man bor.

En del i arbetet med trygghet kan handla om att skapa en levande stadsdel där platser är befolkade många timmar om dygnet. Andra aspekter kan vara bra belysning och fritidsaktiviteter på kvällarna för unga. Säkra och barnvänliga gator och trafiklösningar är också viktigt. För att människor ska känna sig trygga behövs bland annat kontroll och överblick där man rör sig. I offentliga miljöer kan detta skapas genom att vägar är överblickbara och att det finns alternativa nattbelysta vägar och gångstråk som kan användas.

Det finns några gemensamma kännetecken för platser som upplevs som trygga. De är platser som:

- går att överblicka
- ger kontakt med omgivningen
- är befolkade
- går att orientera sig i
- blandar vägar och bebyggelse
- är välskötta.

Tillgänglighet

Begreppet tillgänglighet används exempelvis för att beskriva hur väl en verksamhet, plats eller lokal fungerar för personer med funktionsnedsättning. Det gäller lokalers fysiska konstruktion och tillgången till information både för externa användare och för anställda.

God tillgänglighet i stadsmiljön innebär möjligheter för olika grupper av människor att röra sig inom ett område och mellan målpunkter. I en god stadsmiljö bör det vara enkelt för alla människor att nå funktioner som exempelvis grönområden, kollektivtrafik och olika typer av service. Förutom den fysiska möjligheten att besöka en plats, krävs en social tillgänglighet där man har tillträde till platser oavsett ekonomi eller social status. Ett offentligt rum ska vara tillgängligt för alla.

Bristande tillgänglighet kan vara diskriminerande. Den som är ansvarig för en verksamhet är skyldig att genomföra skäligen åtgärder för att verksamheten ska vara tillgänglig för en person med funktionsnedsättning.

Barnperspektiv

Barn är alla människor under 18 år. Barn och ungdomar är brukare av det fysiska rummet liksom andra samhällsmedlemmar och har särskilda behov som bör beaktas i den fysiska planeringen.

En skillnad mellan barn och vuxna är att barn inte har rösträtt. Barn har inte någon som direkt representerar dem i politiken. De har liten makt att påverka hur vi vuxna bygger och utvecklar det samhälle som de är en del av. Därför är det viktigt att vuxna är noggranna med att ge unga utrymme för att involveras och lyfter barnens eget perspektiv i processen.

Barnperspektivet handlar om att såväl planerare som beslutsfattare vågar och vill ge barn och ungdomar en möjlighet att påverka den kommunala planeringen och att man ser barns och ungas kunskaper och erfarenheter som en resurs vars synpunkter kan leda till bättre beslut. Detta är viktigt inte minst ur en demokratisk synvinkel. Barnperspektivet handlar även om att se barn. Det vill säga att vuxna har ett ansvar att säkerställa barns och ungas bästa i alla åtgärder som rör dem.

Jämlikhet och jämställdhet

Jämlikhet syftar till alla individers lika värde. Alla människor ska exempelvis ha lika rättigheter och skyldigheter inför lagen. Det går dock även att prata om ekonomisk eller social jämlikhet. Inom stadsplanering går det att påverka exempelvis den sociala jämlikheten genom att skapa likvärdiga möjligheter att röra sig i stadsrummet (ex. färdas mellan olika platser eller kunna ta del av kommunens resurser), öka tillgången till bostäder samt blandningen av bostäder inom olika bostadsområden, ökad funktionsblandning samt att utveckla delaktigheten för medborgarna i stadsutvecklingen.

Begreppet jämlikhet gör ingen skillnad på vilka individer som åsyftas (alla människor ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder). Jämställdhet däremot syftar på att det ska finnas samma möjligheter om du är kvinna som om du är man. Jämställdhet och jämlikhet är två begrepp som ofta går in i varandra, inte minst för att ett ojämnt samhälle också i vissa aspekter tenderar att vara ojämnt.

I Karlskrona kommuns sociala konsekvensanalys ska både jämlikhet och jämställdhet studeras. Detta för att det är viktigt att alla grupper i samhället inkluderas i analysen. Här kan det vara bra att tänka på om förslaget på något sätt i större mån påverkar: kvinnor, män, icke-binära, barn och unga, äldre, människor med funktionsvariationer, människor med ursprung från andra länder, människor i social utsatthet, etc.

Delaktighet och inflytande

Delaktighet, gemenskap, solidaritet och tillit till både samhället och andra människor är viktigt för individens välmående. Miljöer och offentliga platser som syftar till minskad isolering, ensamhet och otrygghet för alla är viktiga, liksom delaktighet i beslutsfattande. Platser ska både i planeringen och i den slutgiltiga utformningen möjliggöra möten och samvaro. Det gäller från bostadsnivå till torgnivå. Samspel i staden handlar om att ha möjlighet att tryggt kunna både påverka sin omgivning och ta del av samhällslivet. Det kan handla om att kunna sätta sin prägel på omgivningen, kunna odla i närområdet, ha plats för spontana aktiviteter samt även att känna att man har möjlighet att påverka större förändringar såsom nya detaljplaner.

Utifrån analys av tidigare satsningar kan det bli aktuellt att särskilt rikta sig mot en viss målgrupp. Detta innebär inte att andra medborgare och aktörer stängs ute, utan endast att erfarenheter som tidigare inte kommit till uttryck kan bli synliga. Ett öppet förhållningssätt innebär att vi måste ta till oss de erfarenheter som kommer fram i dialoger, och förstå de behov som ligger bakom synpunkterna. Ofta måste synpunkterna tolkas i ett vidare perspektiv, och förstås utifrån analyser och bakgrundsdata. Dialog ökar det demokratiska deltagandet och ger i sig ökad tillit och förståelse för samhället.

Hälsa och gröna miljöer

Grönska har positiva hälsoeffekter. Närhet till grönområden och parker ökar den fysiska aktiviteten och tiden spenderad utomhus. Även mindre ytor, som gröna gårdar och gatuträd, har positiva effekter. Den gröna, täta och sammanhållna staden underlättar för aktiv transport till skola, arbete och vardagliga målpunkter. Sammanhängande partier av parker och grönska utan barriärer underlättar för promenader och joggingturer.

Att vi regelbundet rör på oss kan förebygga sjukdomar och även minska psykisk ohälsa. Till fysisk aktivitet hör både motion, lek, aktiv transport, etc. Även måttlig fysisk aktivitet är hälsofrämjande. Ett kvalitativt och varierat utbud av platser för aktivitet ska kunna nås inom fem minuters gång, dvs inom 500 m. Förutsättningar för att i vardagen kunna transportera sig aktivt ska vara möjligt för alla, oavsett var i kommunen du bor.

En god folkhälsa handlar om att skapa samhälleliga förutsättningar för en god *hälsa på lika villkor för hela befolkningen*. Oberoende av ålder, kön, bostadsort, etnisk tillhörighet, språk, social eller kulturell bakgrund, sexuell läggning eller funktionshinder, ska alla människor få de bästa förutsättningarna för att kunna uppnå bästa möjliga psykiska och fysiska hälsa.

Vissa grundläggande förutsättningar måste finnas för att befolkningen ska ha en god hälsa. Illustrationen nedan beskriver hälsans bestämningsfaktorer, det vill säga faktorer i samhällsorganisationen och i människors levnadsförhållanden som bidrar till hälsa och ohälsa. Individens sociala sammanhang har betydligt större påverkan på livsstil och beteende än vad de olika samhällsarenorna (de flesta av kommunens verksamheter) har. Stadsplanering kan med sina redskap påverka de sociala sammanhangen med hjälp av bland annat lokalisering, varierat utbud av bostäder, service, närhet till grönytor och mötesplatser.

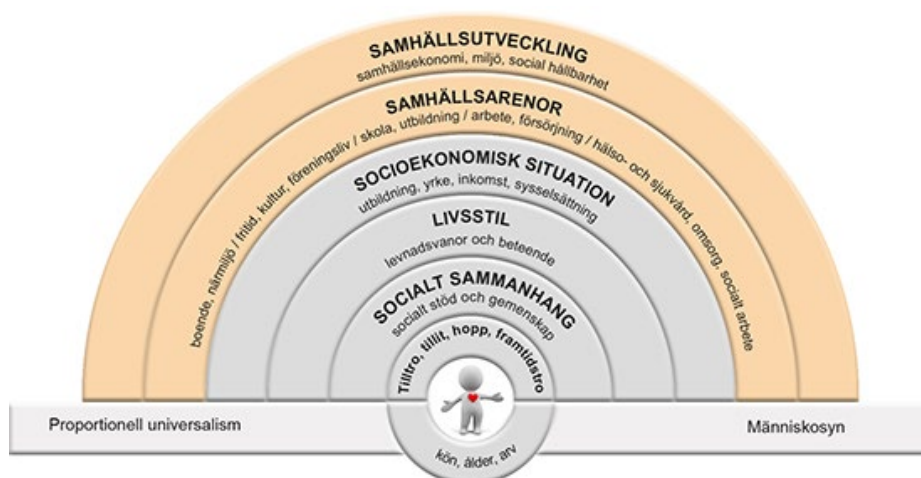

Illustration från Östgotakommisionen.

